

Portner Hansen søger gageforhøjelse m.m., 1812

Rigsarkivet, Københavns Universitet, Konsistoriets kopibøger div.nr.samt Konsistoriets forhandlingsprotokol, div datoer.

Transskriberet af Jesper Vang Hansen, 2005

Konsistoriets copibog

No 1452 Biblioteksbudet Hansens Ansøgning om Gageforbedring, og forslag i den henseende.

Paa denne Tid, hvor enhver Mand paa fast Løn, han være høit eller lavt Ansat, føler Utilstrekkelighed af den ham i gamle og bedre Dage beregnet og bestemt Løn, haaber jeg, at den høie Commission ikke ugunstigt optager, at ogsaa jeg i min Ringhed ytrer en indstædig Bøn om noget forbedring. Min nærværende Gage er ikke engang tilstrækkelig til ét Brød om Ugen. Det kan ikke være den høie Commission ubekjendt, at ingen er tvungen til at bringe de Bøger, de laaner, men jeg til at hente dem, og hos mange paa 2 á 3 Gange forgiæves, hvilket dog vil meget kunde indskrænkes efter mine Tanker om det gunstigt maatte tillades mig at yttre den, Naar enhver Laanende /:de Herre Professorer undtaged til hvem jeg anseer mig pligtig til baade at bringe Bøger, og tillige fra dem at hente samme :/ trax ved Modtagelsen blev betydet, at han til en vis Tid skulde sende Bogen tilbage til Biblioteket, men at han, hvis dette ikke skeede, maatte finde sig i at give Budet, som da afhentede dem, en liden Betaling for sin Gang, som den høie Commission vilde bestemme, hvilket kunde opslaaes paa Bibliotheket til enhvers Efterretning; saa blev jeg tildeels noget lettet i mit Arbeide, deels ogsaa noget forbedret i min Indtægt, ligesom jeg troer, det vilde tiene Bibliothekaren til lettelse, saavel som den der vilde laane; thi han fik da at vide, naar Bogen kom ind. – Fremdeles vover jeg og at henstille til den høie Commissions Overveelse, om det ei skulde være billigt og nyttigt, at jeg, som det paaligger at holde Orden og Reenlighed i Taarnet, og som ene staaer til Ansvar for samme, ogsaa ene maatte være bemyndiget til at vælge og ansætte den Kone, som for Reenlighedens Skyld tillades Sæde nede ved Indgangen til Taarnet, og jeg saa i forsømmelses Tilfælde kunde tiltale hende. Jeg veed vel, at Koste, som kun slids, koster meget, og af min liden Gage kan jeg intet give; men ved at give mig Raadighed over Kielderen, som er i Taarnet, som desuden tilhører og bør afbenyttes saavel af Observatorium som Biblioteket. Ipaakommende Tilfælde var det og billigt, at Nøglen var hos mig, og var ei anderledes bortleiet, med at den strax kunde tages i Besiddelse. Desuden har sligt Folk Nøglen til Taarnet, som ei heller burde være, og Gud veed, hvor mange Nøgler der ved denne leilighed er til, hvilket kunde have skrækkelige følger, især for Bibliotheket uden at jeg derfor kan være ansvarlig, da endog Indbrud der gived kunde skee, uden at jeg saa hørt oppe derfrakunde mærke det. Jeg underkaster dette

den høie Commissions gunstige Overveielse, og gjør mig det Haab, at samme ikke mistyder min Dristighed, men heller tager min Alder og Tienester i fordelig Betragtning.

Ydmygst I. Hansen

Runde Taarn den 17. Aug. 1812

Til den Høie Universitets-Bibliotheks-Commission

No 1453 Biblioteks-Commissionens Indstilling til Consistoriet i Anledning af Budet Hansens Ansøgning.

Fra Hr. hansen, Portner ved Observatoriet, og Bud ved Universitets-Bibliotheket, har Bibliotheks-Commissionen vedtaget vedlagte Promemiria.

Det deri forekommende Forslag, at dictere en Mult for dem, som ikke til den ved en Lov bestemte Tid tilbageleveerte de fra Bibliotheket laante Bøger, anseer Commissionen for at være forbunden med sine Ubeleiligheder.

Ligesom Forslaget fritager Professorer fra Mulcten, saaleedes maatte vel ogsaa andre kongl. Embedsmænd være privilegerede. Hertil kommer, at hver Vedkommende nægtede godvillig at præstere den bestemte Mulct, skulle man være nødt til at saggjøre saadanne ved Domstolene.

Uagtet Hr. hansen vist nok ikkun har en saare ringe Løn som Bibliotheksbud, saa oppebærer han derimod som Dørvogter ved Observatoriet tilfældige Indtægter, især naar mange Mennesker, formedelst om eller anden Begivenhed – saasom nyelig i Anledning af Hr. Coldings Luftreise[1] – stiemle til Runde Taarn, hvilke Indtægter kunde erstatte ham Lønnens Utilstrækkelighed, og indbringer langt mere, end der ved den forslagne Mulct kunde ventes at indkomme.

Der er en anden Punkt i Ansøgningen, den om Raadighed over Taarnkiælderen, som vilde medføre en fordeel, hvortil Consistorium maaske snarere kunde søge at forhielpe ham. I den Anledning skylder Commissionen ham det Skudsmaal, at ved hans og den nu værende feje Kones Paapasselighed holder Taarnopgangen nu fri for den vederstyggelige Ureenlighed, som der i forrige Tider saa ofte blev ført Anke over.

Universitets-Bibliotheks-Commissionen, den 2. sept. 1812

Schlegel – F.L.Bang – Wöldike – P.E.Müller – Nyerup

Til Consistorium

No. 1566 Consistorii Begiæring om Underretning fra Etatsraad N.C.Kall om Taarnkielderen i Runde Taarn

Inden Consistorium, i Anledning af Bibliothek-Commissionens i vedlagte Skrivelses Indstilling, betræffende Overdragelse af Taarnkielderen i Runde Taarn til Bibliotheksbudet Hansen, efter hans derom i ligeledes vedlagte Ansøgning ytrede Ønske, tager nogen nærmere Beslutning, skulde man af Deres Velbaarenhed tjenstligt bede sig Underrettet, om og paa hvilke Vilkaar Taarnkielderen i Rundetaarn er bortleiet, med hvilken Underretning Bilagene udbedes tilbagesendte.

Kiøbenhavn den 11. sept. 1812

Schlegel

F.T.Hurtigkarl/ J.Wolf

Til Vellbaarne Hr. Etatsraad N.C.Kal

Acta Consistorii, 9. september 1812

No. 90 Bemeldte Commission fremsender med Skrivelse af 2. Sept. D.A. en Ansøgning fra Bibliothekets Bud og Portner ved Observatoriet Hansen om Gageforbedring, hvortil han gjør det Forslag, at det paalagdes de Laanere, som ikke til bestemt Tid tilbagelevere de Laante Bøger, med Undtagelse af Professorerne, at erlægge noget vist til ham, saa maae afhente saadanne Bøger, dernæst ønskes, at han maatte bemyndiges til at ansætte den Kone, somor Reenligheds Skyld tillades Sæde ved Indgangen til Taarnet, samt at han maatte gives Raadighed over og Nøglen til den Kielder, som er i Taarnet. Commissionen fandt det første Forslag forbundet med vanskelighed, men formenes at han snarere kunde forhielpes til den fordel, som med Raadighed over Kielderen kunde være forbunden, og giver ham det Vidnesbyrd, at Opgangen nu er befriet for den Urenlighed, hvorover forhen saa ofte klagedes.

Ad 90. Etatsraad N.C.Kall anmodes ved Skrivelse at meddele Consistorium Underretning om og paa hvilke Vilkaar Taarnkielderen i Runde Taarn er bortleiet.- Biblioteks Commissionen tilskrives, at Consistorium er enig med samme i, at den ansøgte Indkomst ikke kan tilstaaes Portner hansen, og at man i Anledning af det af ham yttrede ønsle om, at blive overdraget Taarnkielderen havde tilskrevet Etatsraad N.C.Kall, og skulde, naar svar fra samme var indløben, nærmere tage Sagen under Overveielse. BiblioteksCommissionens Skrivelse indføres i Copibogen, tillige med Bilaget.

Acta Consistorii 30 september 1812

No 104 Eatatsraad N.C.Kall meddeler I Skrivelse uden Datum, den af ham, I Anledning af Universitets-Commissionens indstilling om Overdragelse af Taarn Kielderen I Trinitatis Taarn til Bibliotheksbudet Hansen, forlangte Oplysning, om bemeldte Kielder, hvor erfares at same hverken er til Bibliotheket eller til Observatoriets Raadighed, men til Kirken, til hvis Fordel den er bortleiet for 20 Rd Aarligt, der mod ingen Før kan behøver Kirkeleieren skal ingen Nøgle have til Taarnporten.

Ad 104 Etatsraad N.C.Kalls skrivelse tilstilles Universitets-Biblioteks-Commissionen ved en skrivelse. Hvori meddelels, at efter de i samme meddelte Oplysninger kunde Consistoriet ikke tilstaae Portner Hansen den af ham forlangte Brug af Taarnkieldere – Etatsraad Kalls Skrivelse indføres i Copibogen

[1] I flg. nettet: 23. april 1811 gennemførte studenten Johan Peter Colding den første bemandede varmluft-ballonfærd i Danmark. Opstigningen skete fra Rosenborg Have og den endte på Brønshøj Bakke.